

Plansch 47b. Ög 82, 83, 87. Högbys forna kyrka, nu prästgårdsparken. Foto Nordén 1946. [Jansson skriver 1947 om bilderna till pl. 47: Översiktsbilder möjliga]

Ög 82. Högbys forna kyrka, nu prästgårdsparken.

Pl. 47, 50.

Äldre avbildningar: L. C. Wiede, Avritning av C. F. Nordenskjölds teckning i manus till Östergötlands Runurkunder (tryckt 1875) (ATA).

Ö om¹¹¹ Högbys prästgård höjer sig i prästgårdsparken en egenartad, smal åsrygg med ett kamliknande krön, längs vilket en trädgårdsgång löper fram till flaggstängen. Närmast denna och intill stigen äro sedan 1874 uppställda de tre stenarna Ög 82, 83 och 87. Vardera stenen är placerad under en »trolltall», underligt förvridna och vid mitt besök sommaren 1946 till knotiga skelett förtorkade träd som uppges vara fridlysta. Mina sagesmän påstodo, att träden stått lika skelettartade under de sista 25 åren; det återstår endast att hoppas, att de icke skada stenarna, när de engång falla.

Stenen Ög 82, som flyttats hit från Högbys gamla kyrka, där den vid kyrkans rivning 1870 anträffades i norra väggen, har ett vackert rödaktigt gryt (granit med fältspatsinslag), i vilket ristningen står djupt huggen.

Inskrift:

: þurkil rist - 5 10 15 20 25 30 35 40 45
 - 5 - 10 - 15 - 20 - 25 - 30 - 35 - 40 - 45
 - 5 - 10 - 15 - 20 - 25 - 30 - 35 - 40 - 45
 - 5 - 10 - 15 - 20 - 25 - 30 - 35 - 40 - 45

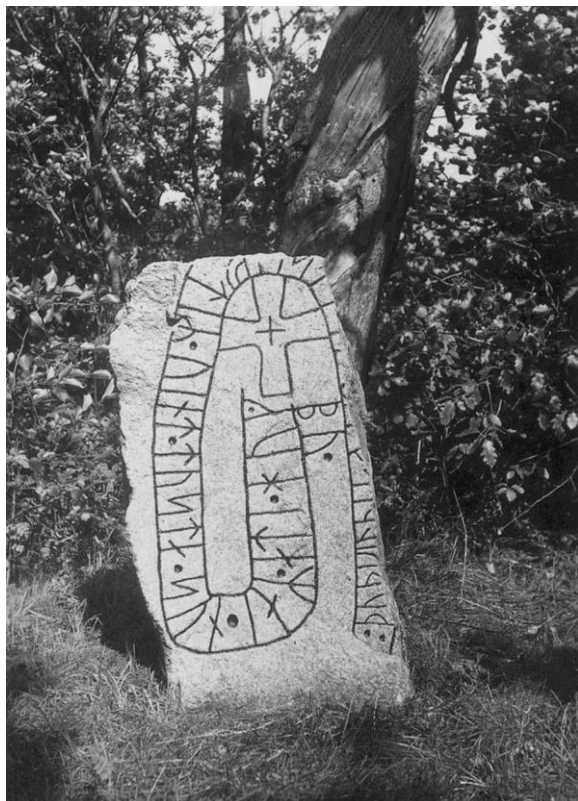
»Torkel ristade¹¹² denna sten efter Övind, Tostes son, som ägde Högbys.»

Till läsningen: Med ledning av bevarade fragment av runor kan man fastställa, att det skadade partiet efter r. 10 med all säkerhet innehållit orden **stin pasi** el. **psi**.

Torkel nämner sig som ristare även på den större Högbystenen Ög 81 och på den ståtliga stenen i Skenninge Ög 165, som är rest över Toste. Det likartade utförandet av rundjuret å Ög 81 och Ög 83 visar, att också denna senare sten, ävenledes rest vid Högbys, utförts av Torkel. Likaledes anges den nu försvunna Högbystenen Ög 84 vara rest av Torkel.

¹¹¹ Nordén hade skrivit »På sydsidan av», vilket Wessén har ändrat.

¹¹² Wessén skriver ett frågetecken i marginalen och skriver vidare om ordet »ristade»: Är det så alldeles säkert? Finns det paralleller? Och är icke i varje fall »reste» bra mycket sannolikare?

Plansch 50a. Ög 82. Högby forna kyrka, nu prästgårdsparken. Foto Nordén 1946.

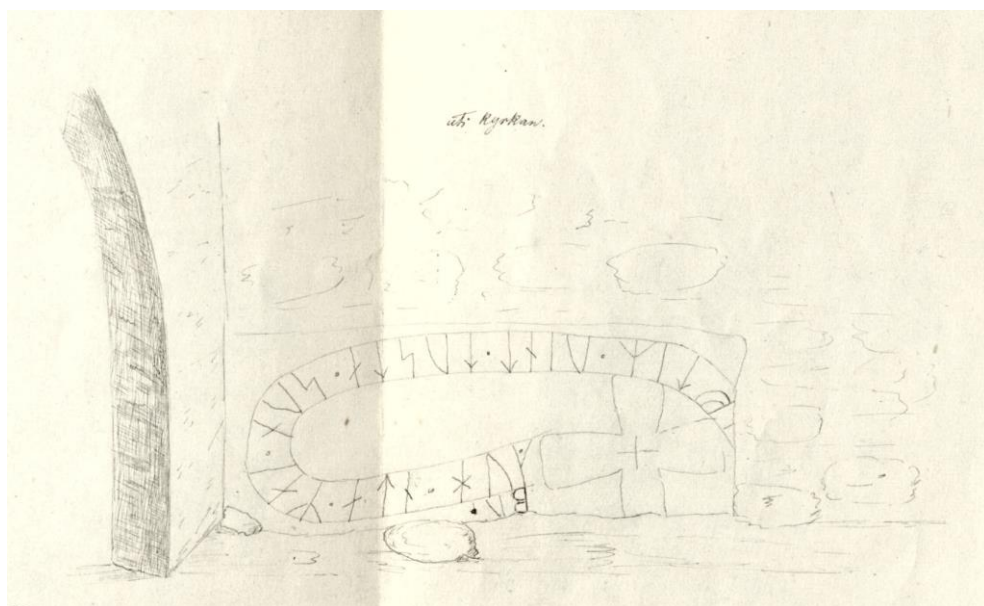

Fig. 97. Ög 82. Högby forna kyrka, nu prästgårdsparken. Runstensens läge i kyrkan, nära nordvästra hörnet, innan den togs ut. Teckning Nordenskjöld, reseberättelse 1870 (ATA).

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.